

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

L. 4248/09.

Posiedzenie Sekcji hodowlanej odbędzie się we wtorek dnia 5. października b. r. o godz. 4 po południu.

B) Ze spraw bieżących.

— W dniach 14, 16, 20 i 23-go września odbyły się **wystawy przeglądowe** była połączona z premiowaniem w Medyce, Żurawicy, Niżankowicach i Dubiecku.

Ogółem dało się zauważyć b. małe zainteresowanie się włościan wystawą. W Medyce przypędzono zaledwie 25 sztuk była i to przeważnie lichego; niewiele lepiej przypadła wystawa w Żurawicy.

Stosunkowo najwięcej dobrych okazów była o typowym rasowym wyglądzie było na wystawie w Niżankowicach. W Dubiecku przypędzono względnie dość znaczną ilość była, górował jednak nad typem rasy simmentalskiej jeszcze typ rasy Ayrshire.

Ogółem rozdano nagród w kwocie 733 koron.

Z ramienia Komitetu brał udział w wystawie sekretarz Oddziału hodowl. p. Józef Myszkowski.

— Komitet udzielił zasiłku w kwocie 150 K Oddz. Stanisławowskiemu **na premiowanie służby gospodarczej.**

— Komitet **udzielił** zasiłku w kwocie 300 K Oddziałowi Żółkiewskiemu na utrzymanie sekretarza i na tenże sam cel Oddz. Sanockiemu 1000 K.

— Komitet udzielił zasiłku w kwocie 130 K gospodyni Gniazda Sierocego w Stanisławczyku pod Przemyślem p. Podubrownej na odbycie **kursu chowu drobiu w Zielonej.**

— Komitet **delegował** Inspektora rolniczego p. Br. Janowskiego do Kobylnicy ruskiej, Stubna, Hruszowice Wołowego, Buska i Potoka Złotego, celem udzielenia fachowej porady w sprawie zagospodarowania łąk i pastwisk.

— W otwarciu **wystawy chowu drobiu w Złoczowie** wziął udział delegat Komitetu Dr. cam. August Rodakiewicz i wręczył Komitetowi wystawy 5 srebrnych i 5 brązowych medali Wys. c. k. Ministra rolnictwa.

OGŁOSZENIA WŁADZ.

L. 4870.

L. Tow. 4062/09.

Obwieszczenie

dotyczące zakupu żyta, owsa, siana i słomy u producentów (rolników) i stowarzyszeń tychże dla niżej wyszczególnionych wojskowych magazynów prowiantowych.

1. Zakupione będą w wojskowym magazynie prowiantowym (fillii) w stacji:

Lwów	4000	cetn. m.	żyta i	4000	cetn. m.	owsa
Kamionka strum.	400	”	”	300	”	”
Mosty wielkie	400	”	”	350	”	”
Tarnopol	800	”	”	400	”	”
Zborów	300	”	”	500	”	”
Złoczów	800	”	”	450	”	”
Żółkiew	1000	”	”	500	”	”
Żółkiew	1060	”	”	siana 720	”	”

na ściółkę i 282 cetn. metr. słomy do łóżek.

2. Zakupna rozpoczyna się w miesiącu wrześniu 1909 i trwać będą najpóźniej do marca 1910. Miesięcznie nabywać się będzie w przybliżeniu równe ilości.

3. Każdy rolnik lub stowarzyszenie rolników jest upoważnione zaferować ustnie lub pisemnie do sprzedawcy w magazynie prowiantowym lub filii w wyżej wymienionych miejscowościach żyto lub owies w Żółkwi także siano i słomę począwszy od 50 kg., a to do 100 cetnarów metr. pojedyncze osoby, a do 500 cetnarów metr. stowarzyszenia.

4. Odbiór i zapłata nastąpi zaraz po zbadaniu jakości i ilości zboża, a mianowicie tylko w dniach oznaczonych w ustępie 5-tym po cenach ogłoszonych na tablicy ogłoszeń magazynu prowiantowego względnie filii tegoż.

4 Odstawienie zboża może nastąpić każdego wtorku i piątku w czasie od godziny 7-ej do 11-ej przed południem, oraz od godziny 2-ej do 5-tej po południu.

6. Koszta ostepłowania kwitu ponosi zarząd wojskowy.

7. Zakupione będzie tylko zboże posiadające jak ość przez magazyn prowiantowy wymaganą, t. j. musi pochodzić ze zbioru ostatniego, być zupełnie dojrzałe, suche i zdrowe, musi być prawie zupełnie wolne od chwastów i inorodnych nasion, — kamyczki zaś, grudki ziemi lub gliny mogą znajdować się w zbożu tylko w minimalnej ilości. Domieszki te i nieczystości nie śmiają przekraczać ogółem w życie $2\frac{1}{2}\%$ a w owsie $3\frac{1}{2}\%$ całej wagi produktu.

Zboże zanieczyszczone owadami lub ze śladami zarazy zbożowej nie będzie przyjęte.

Jeden hektolitr żyta ważyć musi najmniej 69 kg. owsa zaś najmniej 41 kg. Siano i słoma muszą być także magazynowej jakości. Siano ma zawierać tylko dobre pastewne trawy. Otawy się nie przyjmuje. Słoma ma być zdrowa bez przymieszki chwastów. Słoma do łóżek ma być w kulach (snopach) i pochodzić z ręcznego omłotu cepem.

8. Worki można wypożyczać z magazynów prowiantowych bez opłaty, jednakowoż tylko na 10 dni.

9. Oferent nieznanego osobie zarządowi magazynu lub filii, jeżeli jego zajęcie jako rolnika nie jest stwierdzone, musi przedłożyć poświadczenie, stwierdzające, jaką ilość zboża wyprodukował we własnej administracji i jak wielki obszar roli uprawił oferowanym gatunkiem zboża.

Świadczenia odnośnie co do ilości uprawnionego obszaru winne wystawić urzędy gminne, a potwierdzić co do wydatności towarzystwa gospodarze.

10. Bliższych wyjaśnień zasięgnąć można w wymienionych w wyżej wojskowych magazynach prowiantowych względnie filiiach w dniach powszednich w godzinach urzędowych.

L. 4177/09.

Ogłoszenie dzierżawy

dostaw chleba i owsa na rok 1910 dla c. k. Intendantury obrony krajowej w Przemyśle.

Rozprawy dzierżawne odbędą się w październiku b. r. a mianowicie: dnia 18. w Rzeszowie, na dostawę 536.304 bochenków chleba, 19. na 7.181 q owsa; 21. w Jarosławiu na 451.328 bochenków chleba i 756 q owsa; 22. w Przemyśle na 376.512 bochenków chleba i 2442 q owsa; 25. w Sanoku na 129.984 bochenków chleba i 197 q owsa; 28. w Samborze na 81.720 bochenków chleba a 2904 q owsa; wreszcie d. 27. w Stryju na 422.300 bochenków chleba i 711 q owsa.

Interesowani odnieść się zechcą do jednośnych komend obrony kraj., które udziela bliższych szczegółów i warunków dostawy.

KRONIKA.

† **Eksc. Karol hr. Buquoy de Longueval** był minister rolnictwa zmarł w St. Peter pod Gorycją. Cześć jego pamięci!

o **Nieurodzaj chmielu w roku bieżącym** uważać należy za powszechny według zestawienia konsumenta C. J. Hoffera przedstawia się produkcja tegoroczna, licząc na centnary po 50 kg, jak następuje:

Austro - Węgry, a w szczególności:	
Czechy	88.000 ctn.
Styrja	22.000 "
Galicja	11.000 "
Morawy	4.000 "
Austrja górna	4.000 "
Węgry z Siedmiogrodem i Kroacją	14.000 "
Łącznie 143.000	
Państwo Niemieckie, a w szczególności:	
Bawarja	95.000 ctn.
Wirtembergia	18.000 "
Księstwo Badeńskie	4.000 "
Alzacja i Lotaryngia	20.000 "
Prusy	8.000 "
Łącznie 145.000	
Belgia, a w szczególności:	
Alost	12.000
Poperinghe	18.000
Łącznie 30.000	
Francja	20.000
Rosja	40.000
Anglia	200.000
Ameryka	310.000
Australia	15.000

A zatem **zbiór ogólny** wynosi **903.000**

Ponieważ w r. 1908 zbiór ten wynosił 1.900.000 ctn., przedstawia się tegoroczny o połowę mniejszy i jest najmniejszym, jaki w ogóle dotychczas udało się statystycznie skonstatować, wliczając w to już lata nieurodzaju, jak 1892, 1893 i 1903.

Przyjmując wreszcie, że zapasy zeszłoroczne, znajdujące się w rękach browarów i handlarzy wynoszą na ogół 700.000 ctn., to wobec rocznego zapotrzebowania, ustalonego na 1.800.000 ctn. w roku bieżącym jest brak 200.000 ctn. ze względu na produkcję tegoroczną w wysokości 900.000 ctn. Nie zachodzi przeto obawa obniżki cen w r. b.

o **Traktaty handlowe** były przedmiotem obrad w wiedeńskim głównym biurze dla przestrzegania interesów rolnictwa. Domagano się co do dowozu mięsa z krajów bałkańskich, aby w tej mierze obowiązywały analogiczne przepisy, jakie obowiązują monarchię przy dowozie mięsa do cesarstwa niemieckiego. Ponieważ dowóz mięsa z krajów bałkańskich wpłynąć musi bezwarunkowo niekorzystnie na produkcję materiału rzeźnego u nas, zgodzono się jednomyślnie na utworzenie banku agrarnego,

którego zadaniem będzie uregulowanie sprzedaży bydła i udzielanie taniego kredytu rolniczego. Wybrano osobną Komisję, która się ma zająć sformulowaniem tych postulatów rolnictwa i przedłożeniem tychże rządowi.

o **Wystawa drobiu i królików w Złoczowie** otwarta została d. 26. września b. r. na boisku straży ogniowej w obecności wcale licznie zebranych i interesentów. Otwarcia dokonał poseł Gold, dziękując w krótkim przemówieniu Komitetowi Towarzystwa gospodarskiego za skuteczną opiekę nad produkcją drobiu. Następnie przemówił prezes złoczowskiej filii, Tow. chowu drobiu i zarazem prezes wystawy p. Kazimierz Obertyński, zdając sprawę z rozwoju tej filii, której ostatnim wyrazem jest właśnie obecna wystawa. Następnie przedstawiciel lwowskiego kraj. Tow. chowu drobiu dr. Józef Zagaja podniósł zasługi Komitetu Tow. gosp. w dziedzinie chowu drobiu, od czasu bowiem utworzenia Sekcji chowu drobiu przy Komitecie zyskała akcja w tym kierunku na jednolitości programu i na zasobności fundusów na ten cel przeznaczanych.

Uroczystość otwarcia zakończoną została przemową delega Komitetu dra cam. Augusta Rodakiewicza, który dziękując mowcom poprzednim za wyrazy uznania dla dotychczasowej pracy Komitetu w dziedzinie chowu drobiu, podniósł zasługi, położone w tej mierze przez R. Dw. dra Józefa Szpilmana i zaznaczył, że Komitet Tow. gosp. — wychodząc ze założenia, że niedość jest popierać produkcję w kierunku podniesienia jakości i ilości tejże, lecz że należy również podjąć starania i odpowiednie zorganizowanie zbytu produktów — zorganizował już sprzedaż materiału rzeźnego, a obecnie zamierza zorganizować sprzedaż jaj. Oświadczenie delegata przyjęto żywym oklaskami. Następnie wypuścił p. Adam Julian Jurkiewicz swoje gołębie z depeszami do Lwowa, które po wypuszczeniu wzbily się w górę. Zatoczyły raz w powietrzu koło i puściły się w kierunku Lwowa. Po ukonstytuowaniu się Komisji Jurorów, złożonej z trzech grup dla drobiu, królików i gołębi, rozpoczęło się obejście przedmiotów wystawionych. Widzieliśmy już liczniej obeślaną wystawę, obecna jednak odznacza się niewątpliwie wielkim doborem. Szczególną uwagę zwracały zielono-nóżki pstre dra Bronisława Obfidowicza i bażancie p. Adolfa Podłowskiego; gęsi emdeńskie hr. Skarbkowej z Podhajczyk i pni Obfidowiczowej z Tarnopola, która również celuje indykami. Pierwsza krajowa nodowla królików rasowych we Lwowie, reprezentowana przez p. Inżyniera Władysława Śniadowskiego, wystawiła piękne okazy użytkowe i sportowe, i prócz tego starannie wyprawione futerko królicze. Pominąć wreszcie nie należy wylęgarni, suszarni i kwoki sztucznej, wystawionych przez znaną firmę Jana Stankiewicza we Lwowie.

Zarybianie małych stawów w r. 1909. W kraju naszym znajduje się znaczna przestrzeń wód w postaci małych stawów, dotąd niezarybionych, a będących w posiadaniu włościan, tudzież gmin. W gospodarstwie narodowym strata z tego powodu corocznie znaczna, gdyż wody te po zarybieniu mogłyby przynieść znaczny dochód, nieobojętny również dla ich właścicieli. Od wielu lat staraliśmy się zachęcać włościan do zarybiania małych stawów, starania jednak nie odniosły wydatnego skutku, już to dla braku potrzebnych wiadomości u włościan, już też z obawy strat pieniężnych na zakupno narybku, gdyby się zarybianie nie udało. Dla obznajomienia jak najszerzych warstw społeczeństwa naszego z zagospodarowaniem stawów małych i z korzyściami z tego płynącymi, wydaliśmy w r. 1906, opracowaną przez dra Ferdynanda Wilkosza, broszurę o hodowli ryb w małych stawach i rozdawali ją całkiem bezpłatnie. Do tego czasu rozdaliśmy 6.906 egzemplarzy, a gdy zgłoszenia o broszurę ciągle nadchodzą i pierwszy nakład już się wyczerpał, postanowiliśmy zrobić 2-gie wydanie z 10.000 egzemplarzy. Wobec tego sądzimy, że pouczenie teoretyczne o hodowli ryb w małych stawach rozszerzyło się między małorolnikami dostatecznie i rozszerzać się dalej będzie, gdyż 2-gi nakład broszury starczy na czas dłuższy.

Rozchodziło się teraz o praktyczne spożytkowanie

teoretycznej wiedzy, a więc o przeprowadzenie zarybiania małych stawów. Czynność tę wykonywaliśmy dotąd za pośrednictwem naszych delegatów, aby ją jednak uczynić skuteczniejszą, postanowiliśmy odnieść się do samych właścicieli małych stawów i ogłosiliśmy w Okólniku rybackim Nr. 104 odezwę o bezpłatnem rozdawaniu narybku karpia. W krótkim czasie po ogłoszeniu odezwy zaczęły napływać zgłoszenia w znacznej ilości i dlatego zaraz po wydaniu kilku przekazów, postanowiliśmy dawać bezpłatnie narybek tylko rolnikom, posiadającym stawy o łącznym obszarze jednego morga nieprzenoszącym.

Wskutek wielkiej liczby zgłoszeń czynność nasza była bardzo wyteżoną, mimo tego nie zadowolniła wszystkich zgłaszających się, gdyż wielu z nich nie upewniło się naprzód, czy w gospodarstwie stawowem, przez nich wskazanem, narybku dostać można, zażądali przekazów na to gospodarstwo, a potem okazało się, że tam albo wcale nie było tego roku narybku, albo że wskutek wielkich mrozów zmarniał.

Inni, otrzymawszy przekazy na narybek, sądzili, że narybek nadejdzie dla nich pocztą, o odebraniu tudzież przywóz narybku wcale się nie troszczyli i z tego powodu po wyczerpaniu zapasów narybku wcale nie otrzymali. Nie wszystkie zatem przekazy, wydane przez nas na narybek, zostały zrealizowane, w czem jednak winy żadnej nie mamy, gdyż robiliśmy wszystko, co było możliwem, aby wszystkich obdarowanych zadowolnić. Jeżeli w roku przyszłym będziemy mogli rozdawać bezpłatnie narybek, poczynimy starania i zastrzeżenia jak najściślejsze, aby usunąć wszelkie trudności i obdarowanym odebranie narybku o ile możliwości zapewnić i ułatwić. Podjęcie rozdawania narybku w roku przyszłym zależeć będzie oczywiście wyłącznie od tego czy zdołamy zebrać fundusz potrzebny na zakupienie narybku.

Całkowity obraz naszej działalności w zarybianiu małych stawów dadzą podane poniżej daty statystyczne, zestawione na zasadzie naszych aktów. Z nich będzie można również powziąć przekonanie, że praca nasza w tej mierze podjęta, była potrzebną i że się stała dla kraju pożyteczną, że zamiłowanie do hodowli ryb u włościan naszych jest znaczne i jeżeli się nie zmniejszy, to niezadługo w kraju naszym trudno będzie znaleźć mały choćby stawek, pozostający bez pożytku, niezarybiony.

Z licznie zebranych dat podajemy następujące:

Z całego kraju nadeszło 451 zgłoszeń o bezpłatny narybek, obejmujących obszar stawów 416 ha, 47 a, 56 m²; największy zgłoszony staw (jednego właściciela) wynosi 17 ha, 26 a, 38 m², najmniejszy 6 m². Najwięcej zgłoszeń nadeszło z powiatów: Bialskiego (110), Wadowickiego (45), Tarnowskiego (31), Dąbrowskiego (24), Pilzneńskiego (16), Brzeskiego (15), Bocheńskiego (14). Z powiatów: Bohorodzany, Borszczów, Brody, Drohobycz, Jarosław, Jaworów, Kałusz, Kosów, Nowy Sącz, Nowy Targ, Rawa ruska, Rohatyn, Skałat, Sniatyn, Stryj, Strzyżów, Tarnopol, Trembowla, Zaleszczyki, Zborów i Żydaczów wcale zgłoszeń nie nadeszło.

Na zaspokojenie wszystkich zgłoszeń potrzebowalibyśmy gotówki około 28.000 kor. Wydaliśmy przekazów 153, na łączną ilość narybku 22.400 sztuk, w czem 15.170 sztuk narybku karpia polskiego, a 7.230 sztuk karpia japońskiego (higoi). Łączna powierzchnia stawów, na którą wydano przekazy na narybek, wynosi 91 ha, 27 a, 36 m².

Zrealizowano przekazów 78 na 13.924 sztuk narybku, pozostało niezrealizowanych 75 przekazów na 8.460 sztuk narybku.

Koszt zakupu 13.924 sztuk narybku wynosił 1.237 kor. 29 hal. *Dr. F. W.*

Gniazdo Sieroce w Stanisławczuku. W dniu 11. września rano zjechali do Gniazda Sierocego w Stanisławczuku zaproszeni członkowie Komisji, aby zbadać warunki rozwoju Gniazda i ocenić pierwsze próby urzeczywistnienia programu pracy.

W długich i gorących rozprawach, w których wszechstronnie rozpatrywano zadania i obowiązki gniazda jako zakładu wychowawczego, bardzo żywy udział przyjmowały księżna Andrzejowa i księżna Hieronimowa Lubomirskie.

Obawa, aby się nie spóźnić do wieczornego pociągu do Lwowa, sprawiła, że tylko mimochodem podkreślano z uznaniem znaczenie gniazda, jako bardzo ważnego środka kultury rolniczej i umysłowej.

Miarą ogólnego zainteresowania służyć może to, że wielu z gości zapowiedziało częste swoje odwiedziny, aby z ciekawością śledzić dalszy rozwój przepięknej pracy gniazd sierocych.

Wyrazem zaś opinii jest poniżej zamieszczony protokół, przez członków komisji jednogłośnie przyjęty i podpisany:

„Podpisani zwiedzili dnia 11. września 1909 r. założone z początkiem roku bieżącego „Gniazdo Sieroce“ w Stanisławczuku i zaznajomili się z genezą oraz z planem wychowawczym i gospodarskim tej instytucji. Na tej podstawie nabrali przekonania, że myśl zakładania tego rodzaju gniazd zasługuje na poparcie i że czynienie dalszych w tym kierunku prób jest rzeczą pożądaną. Nie mogąc wobec niedawnego istnienia instytucji wydać stanowczego sądu o tem, o ile szlachetne zamiary założycieli będą mogły być urzeczywistnione we wszystkich szczegółach, podpisani są jednak zdania, że dzisiejszy stan instytucji pozwala w tej mierze żywić nadzieję, iż stanie się ona dodatnim czynnikiem w wychowaniu dzieci opuszczonych, przysposabiając je w naturalniejszych warunkach do życia, aniżeli zakłady internatowe. — Celem śledzenia dalsze o rozwoju instytucji podpisani wybrali komisję z poza łona T-wa Gniazd Sierocych, w skład której wchodzi pp: Dr. Kazimierz Brochnalski, Marja Czerszyk, dyr. Józef Mikułowski-Pomorski, Dr. August Rodakiewicz, Dr. Kazimierz Twardowski.

Nadzwyczajne zgromadzenie delegatów Tow. wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych (zakładu ustawowego emerytalnego zastępczego) odbędzie się we Lwowie w wielkiej sali ratuszowej dnia 9. października 1909 o godz. pół do 10 rano, celem uchwalenia zmian statutu i porządku czynności część I.

Kalendarzyk łowiecki. W październiku wolno polować i sprzedawać wszelką zwierzynę łowną:

Krajowe Biuro Pracy we Lwowie. L. 1338, z dnia 23. września 1909. Krajowy wykaz tygodniowy Nr. XXXIX.

Brody: 2 rzadców-ekonomów, 4 ekonomów 3 pisarzy gospodarskich, 2 gumienych, 4 leśnych-gajowych, 4 ogrodników na ordynarję, 4 kowali dworskich, 1 z nich egz. podkuwacz koni, 3 gorzelników, z nich 1 izraelita, 3 palacze egzaminowanych, 3 maszynistów do młynów, tartaków lub lokomobili, 2 sztangretów, 4 furmanów na ord., 2 gospodynie 2 klucznice, 3 lokajów żonatych na ord., 2 kamerdynerów na ordynarję. — Cieszanów: 1 ekonom, 1 parobek — Dąbrowa: 1 leśniczy bez egz. ewent. magazynier. — Drohobycz: 1 parobek dworski, 1 kowal dworski, 1 palacz maszynowy 1 dozorca robót. — Kałusz: 1 pisarz gospodarski 1 gajowy, 1 stróż do dworu. — Kraków: 1 pisarz gospodarski, 1 tokarz w żelazie, 1 furman. — Lwów: 3 ekonomów, 2 gajowych, 2 gumienych, 1 ogrodnik, 1 gorzelnik, 3 palacze, 2 furmanów. — Myślenie: 1 karbownik lub fornał. — Oświęcim: 1 ekonom, 1 dozorca gospodarski, 1 kowal-maszynista, 1 gospodyni-kucharka. — Sanok: 4 ekonomów, 3 pisarzy gosp., 3 leśniczych, 6 leśnych, 8 ogrodników na ordynarję lub wikt. — Tłumacz: 1 rzadca-ekonom, — Tarnobrzeg: 1 leśny, za 50 K, 2 mrg. pola i t. d., 1 rymarz dworski lub do fabryki papy maszynowej, od 1. października. — Krajowe Biuro: 1 praktykant mleczarsko-gospodarski, lat 23 szkoła roln. w Horodence, kurs mlecz. w Rzeszowie, 1 pisarz gospodarski, hodowca bydła mleczarz lat 20, szkoła roln. i praktyka gospodarska w Bereźnicy w Towarz. roln. Krakowskiem i u 2 hodowców bydła, 1 ekonom, 14 lat praktyki i szkoła roln. w Jagielnicy, 1 pisarz gospodarski, lat 18, szkoła roln. w Bereźnicy, 1 leśny karbownik, strzelec, pisarz gospod. lat 50, 1 karbownik, leśny, gospodarz, pomocnik ogrodnika z żoną i 2 dorosłymi córkami, lat 52, 1 ekonom, pomocnik gospodarski, lat 33, 1 rzadca na ordynarję, lat 41, 19 lat praktyki, 1 ogrodnik pszczelarz, lat 51, 30 lat praktyki.

